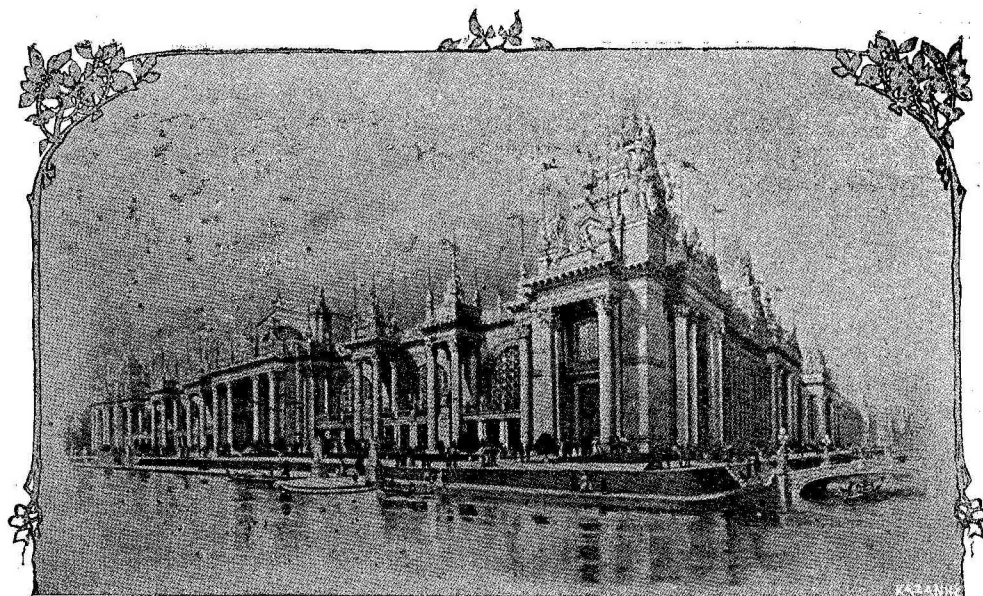

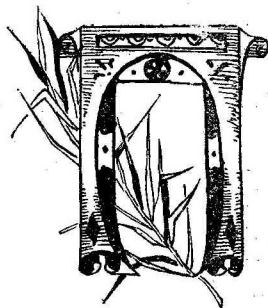

Ἐκθεσις Ἁγίου Λουδοβίκου.

Τὸ Ἀνάκτορον τοῦ Ἠλεκτρισμοῦ.

Ἀνέκδοτα Λύτρα. — Πιλότη καὶ Γύζη. — Τὰ ἄρθρα τῆς Ἀκαδημίας. — Ἡ κοιλώμα.

ΟΛΛΑ εἶναι τὰ ἀνέκδοτα τοῦ Λύτρα, χαρακτηριστικὰ καὶ ὡς καλλιτέχνου καὶ ὡς ἀνθρώπου.

Τοὺς δημοσιογράφους τοὺς ἀπέφευγε. Ὅταν ἐβλεπεν εἰς τὸ καφε-

νεῖον νὰ ἐνσκήπτῃ κανεὶς ἐξ αὐτῶν, διέκοπτε κάθε ὁμιλίαν, ψιθυρίζων: «Τὸ καμάκι!»

Ὁ Γύζης, ὅστις ἦτο ἐπτά ἐτη νεώτερος, ἦτο φίλτατος τοῦ Λύτρα, ἐκφραζομένου μετ' ἐνθουσιασμοῦ πάντοτε διὰ τὰ ἔργα του. Συνεδέετο μαζὶ του ἀδελφικῶς ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας.

Ὅταν ὁ Λύτρας ἐστάλῃ ὑπότροφος εἰς Μόναχον τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ ἀειμνήστου Νάζου, ἐπέμενε νὰ συναποσταλῇ μετ' αὐτοῦ καὶ ὁ Γύζης. «Παραιτοῦμαι τῆς ὑποτροφίας μου, εἶπεν εἰς τὸν Νάζον, ἀφοῦ δὲν στέλλουν μαζὶ μου καὶ τὸν Γύζην. Ἐκεῖνος ἔχει περισσότερο τάλαντο ἀπὸ ἐμένα!»

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτὸ τὸ δεῖγμα τῆς ἐλλειψῆος ἐγωῖσμοῦ καὶ ζηλοτυπίας. Ὁ Λύτρας πρὸ 45 ἐτῶν εἶχε διαγνώσῃ τὸν «ζωγράφον τοῦ μαρμάρου» καὶ τοῦ ἀλαβάστρου» ὡς ὠνόμασε τὸν Γύζην ὁ Ρίττερ. Ὅταν ὁ Γύζης, πέντε ἐτη μετὰ τὸν Λύτραν, μετέβη καὶ οὗτος εἰς Μόναχον, ὁ Λύτρας ἦτο τελειόφοιτος τῆς σχολῆς τοῦ Πιλότη. Τὸν ὑπεστήριξε εἰς τὰ πρῶτα δύσκολα βήματα, ὅτε δ' ἐπρόκειτο ὁ Λύτρας ν' ἀναχωρήσῃ ἐκ Μονάχου, ὁ Γύζης τὸν παρεκάλεσε νὰ τὸν συστήσῃ εἰς τὸν Πιλότη, διὰ νὰ τὸν δεχθῇ εἰς τὴν σχολὴν του, δώσας συγχρόνως δοκιμίᾳ του διὰ νὰ τοῦ τὰ δείξῃ.

Ὁ Πιλότη ἰδὼν τὰ ἔργα τοῦ Γύζη εἶπε πρὸς τὸν Λύτραν:

— Δυστυχῶς ὁ συμπατριώτης σου δὲν ἀξίζει τίποτε καὶ νὰ τοῦ τὸ εἰπῇς γιὰ νὰ μὴ χάνῃ τοὺς κόπους του.

— Ἀδύνατον νὰ τοῦ τὸ εἰπῶ αὐτό, ἀπάντησεν ὁ Λύτρας ὄχι μόνον θὰ τὸν ἀπελπίσω, ἀλλὰ ἔχει τόσην μαρίαν νὰ ἐργασθῇ πλησίον σας, ὥστε ἂν δὲ γίνῃ αὐτό, θὰ πάθῃ. Ἀλλὰς τε, μοῦ φαίνεται ὅτι θὰ γίνῃ καλὸς ζωγράφος.

— Δὲν τὸ πιστεύω, ἀπάντησεν ὁ Πιλότη.

Ἐν τούτοις ἐδέχθη τὸν Γύζην, ὁ δὲ Λύτρας ὅταν ἐπανῆλθεν εἰς Ἀθήνας, ἐλάμβανε μετὰ ξημῆνας ἐπιστολὴν τοῦ Πιλότη, ὅστις τοῦ ἔγραφε: «Ὁ συμπατριώτης σου Γύζης μὲ διέψευθε οἰκτρῶς. Σοῦ εἶχα εἰπῇ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐλπίς ἀπὸ αὐτόν τώρα, ὅτε τὸν ἐγνώρισα καλλιτέρα, σοῦ λέγω ὅτι θὰ γίνῃ μεγάλος ζωγράφος, θὰ ἔχω δὲ τὴν δόξα ὅτι ὑπῆρξα διδάσκαλός του».

Μετὰ τὴν ἐξωσιν τοῦ Ὁθωνος ἡ ὑποτροφία τοῦ Λύτρα ἐκόπη. Ὁ καλλιτέχνης διήλθε τότε ἡμέρας βοεμικωτάτας. Εὐτυχῶς εὗρεθῃ ὁμογενὴς τις, ὅστις τῇ συστάσει τοῦ καθηγητοῦ του, τῷ παρέδωκε τὰ μέσα νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς σπουδὰς του. Μόλις οἱ συμμαθηταὶ του τὸν ἔμαθον, τὸν ὑπεδέχθησαν πανηγυρικῶς, ἐορτάζοντες